

Nový zákon o sociálních službách je určen lidem, kteří potřebují pomoc

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) připravilo návrh nového zákona o sociálních službách a 16. května 2005 jej odeslalo do vnějšího připomínkového řízení. V jeho rámci bude moci vyjádřit svůj názor 65 připomínkových míst. Do konce června předloží MPSV návrh zákona vládě. Platit by měl od roku 2007.

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je vytvořit podmínky pro uspokojování oprávněných potřeb osob a podporovat jejich sociální začleňování v přirozeném sociálním prostředí. **Sociální služby mají nabízet podporu a pomoc těm, kteří ji potřebují z důvodu zdravotního postižení, věku a také tehdy, když nezvládají obtížné sociální situace.**

Podle navrhovaného zákona by poskytovaná pomoc měla být dostupná z hlediska druhu pomoci, územní dostupnosti, informační dostupnosti a v neposlední řadě také z hlediska ekonomického. Systém sociálních služeb bude uzpůsoben tak, aby vyhovoval potřebám lidí a nikoli „potřebám“ systému. **Pokud určitý subjekt poskytuje službu, musí být zajišťována tak, aby neomezovala oprávněná práva a zájmy osob.**

Osoby v nepříznivé sociální situaci budou v případě potřeby zajištění pomoci při soběstačnosti dostávat individuální dávku – **příspěvek na péči**, jehož výše bude odpovídat rozsahu potřeb. Příspěvek na péči bude poskytován všem oprávněným osobám bez ohledu na to, zda je jim pomoc zajišťována s využitím přirozených zdrojů, zejména rodiny, nebo poskytovatelem sociálních služeb.

Lidé, kteří budou potřebovat pomoc, budou mít možnost spolurozhodovat o možnostech řešení jejich nepříznivé sociální situace. Návrh nového zákona počítá se zavedením **institutu smlouvy o poskytnutí sociální služby**, což současný systém správního řízení neumožňuje, a současně budou mít jednotlivci možnost účastnit se rozhodovacích procesů o formě a rozsahu sítě sociálních služeb na úrovni obcí a krajů.

Stát bude i nadále určovat podmínky pro poskytování sociálních služeb, nebude však poskytovatelem sociálních služeb. Situace, kdy byl stát majoritním poskytovatelem sociálních služeb, skončila se zánikem okresních úřadů. Úlohou státu bude podporovat regionální a místní samosprávy v tom, aby byly schopny hodnotit souhrn potřeb jejich obyvatel a na tomto základě vytvářet typově a územně dostupné sítě služeb. Stát bude stanovovat své priority v oblasti dostupnosti a kvality sociálních služeb ve formě střednědobé strategie.

Kraje a obce budou ve své samostatné působnosti vytvářet podmínky pro poskytování sociálních služeb ve svém území a budou ve vzájemné spolupráci stanovovat střednědobé plány poskytování sociálních služeb. Na této úrovni je možné zajišťovat také propojování sociálních a zdravotních služeb. Regionální nebo místní podmínky pro uspokojování potřeb lidí mohou být rozdílné, ovšem vždy odpovídající potřebám a možnostem v daném území.

Kraje budou mít zásadní vliv na charakter a rozsah sítě sociálních služeb také proto, že je jim svěřována působnost v oblasti registrace poskytovatelů sociálních služeb a kontroly.

Zákon také vytváří podmínky pro „bezpečné a kvalitní“ poskytování sociálních služeb tak, aby lidé, kteří mají oslabené schopnosti prosazovat svá práva a zájmy, byli dostatečně chráněni. Tyto podmínky se promítají ve spektru povinností poskytovatelů sociálních služeb a následně v systémech kontroly. Vedle standardních kontrolních postupů se zavádí také systém dohledu nad kvalitou sociálních služeb prostřednictvím **inspekce kvality poskytování sociálních služeb**, který spočívá v odborném hodnocení podmínek a postupů poskytování sociálních služeb. Cílem tohoto dohledu je vyloučení takových postupů a jevů při poskytování sociálních služeb, které vedou nebo by mohly vést k poškozování práv uživatelů služeb.

V oblasti financování sociálních služeb navrhovaná právní úprava jednak posiluje finanční soběstačnost (kupní sílu) uživatelů sociálních služeb tím, že **zavádí nový finanční nástroj**, kterým je příspěvek na péči, a zároveň se podílí prostřednictvím dotačních titulů pro zadavatele a poskytovatele sociálních služeb, na zajištění potřebné sítě sociálních služeb v regionu.

Použití příspěvku na péči umožní uživateli hradit většinou část nákladů poskytované služby. Zároveň navržený model financování sociálních služeb předpokládá dofinancování celkových nákladů poskytované služby z veřejných rozpočtů (tj. státní rozpočtu a rozpočtů obcí a krajů). Veřejným rozpočtům se tak umožní flexibilnější financování potřebné sítě sociálních služeb než doposud.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
Vladimír Hrubý, vedoucí tiskového oddělení, tel.: 221 922 503, e-mail: vladimir.hruby@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. V resortu pracuje přibližně 15 000 zaměstnanců. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlaskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.